

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/czasopisma/popularnonaukowe-1/biuletyn-ipn/244382,Biuletyn-IPNquot-2026-nr-78-Prawda-i-pamiec.html>
27.06.2026, 06:40

„Biuletyn IPN” 2026, nr 7-8 - Prawda i pamięć

[Czasopisma](#)

Autor:

Ruman Jan M.

Rok wydania:

2026

Do pobrania:

[SPIS TREŚCI - „Biuletyn IPN” 2026, nr 7-8 - Prawda i pamięć \(pdf, 2.47 MB\)](#)

Opis

Na okładce „Biuletynu IPN” numer 7-8 widać pomnik „Inki” odsłonięty w Gdańsku-Oruni. Osiemdziesiąt lat po śmierci „Inki” i „Zagończyka” przypominamy, że komuniści mordowali polskich bohaterów i wrzucali ich w ziemię, do bezimiennych dołów śmierci, jak w Katyniu. Pewnie nie spodziewali się, że w wolnej Polsce odnajdziemy ich, by oddać im hołd i pochować z należnymi honorami.

Prezydent RP Karol Nawrocki, wspominając w dziesięciolecie uroczysty pogrzeb „Inki” i „Zagończyka”, wskazuje jak ważna jest odpowiedzialność za prawdę i pamięć. To ona kształtuje naszą tożsamość.

Artykuł prof. Piotra Niwińskiego ukazuje okoliczności śmierci „Inki” i „Zagończyka”. Pamięć o tej, która „zachowała się jak trzeba” wyraża się dziś m.in. przez umieszczanie w wielu polskich kościołach „Serc dla Inki”.

Rozmowę z prof. Andrzejem Nowakiem otwieramy dział poświęcony stosunkom polsko-sowieckim. Rozmowa i artykuły w tym dziale ukazują jak kształtowały się relacje Polski z Sowietami od odrodzenia Niepodległej po zaborach, przez wojnę polsko-bolszewicką, zdradziecki atak z września 1939 roku, przez Katyń, deportacje, nieudzielenie pomocy Powstaniu Warszawskiemu, uchwalenie stalinowskiej Konstytucji PRL, aż po takiego sowieckiego bohatera jak Wojciech Jaruzelski.

W numerze 7-8 publikujemy też artykuł o Henryku Słowińskim uczestniku samoobrony polskiej na Wołyniu, a później żołnierzu 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK.

Zachęcam do lektury lipcowo-sierpniowego numeru „Biuletynu IPN” o „Ince” i „Zagończyku” oraz o stosunkach polsko-sowieckich.

Jan M. Ruman
redaktor naczelny
„Biuletynu IPN”

„Biuletyn IPN” nr 7-8 - w sprzedaży od początku lipca w placówkach Poczty Polskiej oraz w księgarniach IPN.

Najwygodniejszą formą nabywania „Biuletynu IPN” jest [prenumerata](#). Daje ona pewność regularnego otrzymywania pisma, po niższej cenie i bez kosztów przesyłki.

Spis treści

Prawda i pamięć

- Karol Nawrocki, Prezydent RP - Odpowiedzialność za prawdę i pamięć
- W dziesiątą rocznicę pogrzebu „Inki” i „Zagończyka”
- Piotr Niwiński - „Zagończyk” i „Inka”
- Ks. Jarosław Wąsowicz - „Serce dla Inki”

Stosunki polsko-sowieckie

- Stosunki Polska - Związek Sowiecki. Z profesorem Andrzejem Nowakiem rozmawia Kinga Hałacińska
- Adam Hlebowicz - Tajne święcenia biskupie w ZSRS w 1926 r. Stulecie nieudanej misji
- Stanisław Koller - Zapiski z podróży do Kazachstanu w 90. rocznicę deportacji Polaków
- Sławomir Kalbarczyk - Aleksander Bogomołow - ambasador sowieckiego kłamstwa (1941-1943)
- Bartosz Janczak - Tockoje - garnizon Polskich Sił Zbrojnych w Związku Sowieckim
- Barbara Świtalska-Starzeńska - Konstytucja PRL z 22 lipca 1952 r. - ostateczny etap instalacji systemu stalinowskiego

Komentarze historyczne

- Artur Cieślik - Kostiuchnowka 1916. Największa bitwa Legionów Polskich

„Śniło mi się, że Prusacy utworzyli armię polską 200-tysięczną” - zanotował 1 lipca 1916 r. Wacław Lipiński, żołnierz I Brygady. Trzy dni później na wołyńskim odcinku między Styrem a Stochodem nie było już miejsca na sny. Był ogień ciężkiej artylerii, rwąca się łączność, kontrataki prowadzone ostatnimi odwodami i odwrót, który trzeba było przeprowadzić tak, by nie zamienił się w rozpad.

- Radosław Stróżyk - Powstanie Warszawskie na Pradze
- Waldemar Brenda - „Wstrząsająca zbrodnia NSZ w Krasnymstawie”

„Krasnystaw - powiatowe miasto w województwie lubelskim - stał się miejscem wstrząsającej zbrodni dokonanej na spokojnej ludności miasta”, tak rozpoczynał się artykuł *Wstrząsająca zbrodnia NSZ w Krasnymstawie* opublikowany 8 stycznia 1946 r. na pierwszej stronie „Głosu Ludu”, pisma codziennego Polskiej Partii Robotniczej.

Sylwetki

- Wacław Leszczyński - Żołnierz 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej Henryk Słowiński (1926-2018)
- Paweł Żołądek - Irena Hruszczak „Japonka” (1929-1991)
- Marek Jerzman - Tadeusz Marczuk „Kurzawa” (1923-1972)

Dowodził brawurową akcją zatrzymania pod Łukowem pociągu „Mitropa” z sowieckimi oficerami 3 października 1946 r. W następnym roku się ujawnił. Po dwóch latach został aresztowany. W śledztwie torturowany. Skazany na karę więzienia. Ostatnie kilkanaście lat życia spędził w szpitalach psychiatrycznych. Zmarł w 1972 r. w wieku 49 lat.

Opowiedziane historie

- Książka Jan Sikorski o Solidarności

[Poprzedni Strona](#)

